ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងសុខាភិបាល

នីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារ
ស្តីពី
ការបង្ការ និងការត្រួតពិនិត្យការចម្លងរោគ ជំងឺកូវីដ-១៩ នៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល និង កន្លែងថែទាំអ្នកជំងឺនៅកម្ពុជា

ថ្ងៃអង្គារ ១កើត ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស. ២៥៦៤

ត្រូវថ្ងៃទី ២១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០

VERSION 1

បញ្ជីមាតិកា

អារម្ភកថា ... iii

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ ... iv

១- សាវតាព័ត៌មាន ... 1

២- ការចម្លងជំងឺកូវីដ-១៩ ... 1

៣- យុទ្ធសាស្រ្តដើម្បីការពារ ឬទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលនៃវីរុសបង្កជំងឺកូវីដ-១៩ ... 2

៤- ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន (PPE) ... 2

ក) មូលដ្ឋានសុខាភិបាលៈ មន្ទីរពេទ្យ និងមណ្ឌលសុខភាព ... 3

ខ) មធ្យោបាយធ្វើដំណើរៈ រថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ ឬរថយន្តដឹកអ្នកជំងឺ ... 4

គ) នៅសហគមន៍ និងផ្ទះ ... 4

ឃ) នៅមន្ទីរពិសោធន៍ ... 5

៥- របៀបពាក់ និងដោះឧបករណ៍ការពារខ្លួន (PPE) ... 6

៥.១- នីតិវិធីសម្រាប់ពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន ... 6

៥.២- នីតិវិធីសម្រាប់ដោះឧបករណ៍ការពារខ្លួន ... 6

៦- ការប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការដាក់នៅដាច់ដោយឡែក ... 6

៧- លំហូរអ្នកជំងឺ ... 7

ក) ការត្រួតពិនិត្យជំងឺដំបូង ... 7

ខ) ការពិគ្រោះជំងឺ ... 8

គ) ការសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ ... 9

៨- ការគ្រប់គ្រង និងការវាយតម្លៃពីហានិភ័យរបស់បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព ... 9

៩- ការអនុវត្តន៍ការលាងសម្អាត ... 10

ក) ការសម្អាតរថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងយានយន្តបញ្ជូនអ្នកជំងឺ ... 12

ខ) ការសម្អាតកម្រាលគ្រែ ស្រោមខ្នើយ ឯកសណ្ឋានបុគ្គលិក និងសម្លៀកបំពាក់អ្នកជំងឺ ... 12

១០- ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់វេជ្ជសាស្រ្ត ... 13

ឧបសម្ព័ន្ធ ១. ឧបករណ៍ការពារខ្លួនសម្រាប់ជំងឺកូវីដ-១៩ ... 14

ឧបសម្ព័ន្ធ២. ការជ្រើសរើស និង បែងចែក ឬ ចរន្តអ្នកជំងឺ ... 18

១- សាវតាព័ត៌មាន

ជំងឺកូវីដ-១៩ ជាជំងឺរលាកផ្លូវដង្ហើមស្រួចស្រាវប្រភេទថ្មីដែលកើតឡើងនៅទីក្រុងវូហានប្រទេសចិន កាលពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ហើយបានរីករាលដាលទូទាំងពិភពលោក។ Covid-19 បង្កដោយវីរុស រលាកផ្លូវដង្ហើមស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរទី២ (Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2: SARS-CoV-2)។ វីរុសនេះ ខ្លាចពន្លឺកាំរស្មីអ៊ុលត្រាវីយូឡេ កំដៅ និងសារធាតុរម្ងាប់មេរោគដែលផ្ទុកអេតាណុល និងក្លរីន។ ទោះបីជាវីរុសចាប់ផ្ដើមផ្ទុះចេញពីការចម្លងពីសត្វមកមនុស្សក្ដី បច្ចុប្បន្នអ្នកឆ្លងជំងឺនេះ (អ្នកផ្ទុកវីរុស SARS-CoV-2) បានក្លាយជាប្រភពចម្លងជាចម្បង។

នៅថ្ងៃទី៣០ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ អង្គការសុខភាពពិភពលោក បានប្រកាសថាការផ្ទុះកូវីដ-១៩នេះ គឺជាភាពអាសន្នផ្នែកសុខភាពសាធារណៈដែលជាការព្រួយបារម្ភជាអន្តរជាតិ។ នៅថ្ងៃទី១១ ខែ មីនាឆ្នាំ ២០២០ អង្គការសុខភាពពិភពលោកបានចាត់ទុកការផ្ទុះឡើងនៃជំងឺនេះជាការរាតត្បាតសកល។

ករណីទី១នៃជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវបានគេធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យឃើញនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានៅថ្ងៃទី២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០។ របាយការណ៍នៃការរាតត្បាតចុងក្រោយបង្អស់សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាអាចរកឃើញតាមរយៈ https://covid19-map.cdcmoh.gov.kh/ និង https://covid19-map.cdcmoh.gov.kh/ ។ ក្រសួងសុខាភិបាល ក៏ប្រកាសអំពីបច្ចុប្បន្នភាពនៅលើគេហទំព័រ និងបណ្ដាញសង្គមរបស់ក្រសួង ហើយជាកន្លែងដែលទាញយកសារអប់រំសុខភាពផងដែរ។

២- ការចម្លងជំងឺកូវីដ-១៩

- វីរុសដែលបណ្ដាលឱ្យមានជំងឺកូវីដ-១៩ គឺឆ្លងពីមនុស្ស ទៅមនុស្សតាមរយៈដំណក់តូចៗចេញពីផ្លូវដង្ហើមពេលអ្នកជំងឺក្អក ឬកណ្ដាស់ និងការប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ និងដោយប្រយោល។

ដំណក់តូចៗ	ដំណក់តូចៗតាមផ្លូវដង្ហើម (ភាគល្អិតៗទំហំ >5-10μm) បង្កឡើងនៅពេលដែលអ្នកមានជំងឺមានផ្ទុកវីរុស ក្អក ឬកណ្ដាស់។ បុគ្គលដែលប៉ះពាល់ផ្ទាល់ (នៅចម្ងាយតិចជាង ១ ម៉ែត្រ) ពីអ្នកដែលមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម (ក្អក កណ្ដាស់) មានហានិភ័យនៃការឆ្លង ដោយសារមាត់ ច្រមុះ ឬភ្នែករបស់អ្នកទាំងនោះបានប៉ះពាល់ទៅនឹងតំណក់ទឹកតូចៗ ដែលផ្ទុកវីរុសផ្លូវដង្ហើមនេះ។
ការប៉ះពាល់	ការឆ្លង ក៏អាចកើតឡើងតាមរយៈការប៉ះពាល់អ្នកផ្ទុកកូវីដ-១៩ ផ្ទាល់ និងដោយប្រយោលជាមួយផ្ទៃវត្ថុដែលមានវីរុស (ឧទាហរណ៍ដៃទ្វារ តុធ្វើការ) និងឧបករណ៍ផ្សេងៗទៀត។

1. ផ្អែកលើភ័ស្តុតាងបច្ចុប្បន្ន វីរុសដែលបង្កឲ្យមានជំងឺកូវីដ-១៩ មិនឆ្លងតាមខ្យល់ទេ។ ប៉ុន្តែការឆ្លងតាមខ្យល់ (Airborne transmission) អាចកើតមានឡើងនៅពេលអនុវត្តសកម្មភាពទាំងឡាយណាដែល

បង្កើតឲ្យមានសាយភាយភាគល្អិតតូចៗហើរតាមខ្យល់ (Aerosol generation procedures[1])។ ឧទាហរណ៍

- ការឆ្លងតាមខ្យល់សំដៅទៅលើចំណែកភាគល្អិតតូចៗនៅក្នុងខ្យល់ដែលមានអង្កត់ផ្ចិតតូចជាង 5μm ហើយអាចស្ថិតនៅក្នុងខ្យល់បានរយៈពេលយូរ និងអាចឆ្លងក្នុងចម្ងាយឆ្ងាយជាង១ម៉ែត្រ។

៣- យុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីការពារ ឬទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលនៃមេរោគ កូវីដ-១៩

- <u>នៅក្នុងសហគមន៍:</u> វិធានការបង្ការដែលមានប្រសិទ្ធិភាពរួមមាន៖ អនាម័យដៃ ចៀសវាងការប៉ះពាល់លើផ្ទៃមុខរួមមាន ភ្នែក ច្រមុះ និងមាត់ អនាម័យផ្លូវដង្ហើម (ឧទាហរណ៍ ក្អក កណ្តាស់ ខ្ទប់ដោយប្រើកែងដៃ) នៅបន្ទប់ដាច់ដោយឡែកម្នាក់ឯង ប្រសិនបើមិនស្រួលខ្លួន។ ពាក់ម៉ាស់វះកាត់ ប្រសិនបើមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម និងរក្សាចម្ងាយពីគ្នាអប្បបរមា១ម៉ែត្រ និងទម្លាប់សម្អាតសម្លាប់មេរោគតាមធម្មតា លើផ្ទៃដែលត្រូវប៉ះពាល់ញឹកញាប់។
- <u>នៅក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល:</u> វិធានការបង្ការដែលមានប្រសិទ្ធិភាពរួមមាន៖ ឆាប់កំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកសង្ស័យ និងការត្រួតពិនិត្យប្រភពចម្លងតាមរយៈ ការទទួលនិងបែងចែកជំងឺដំបូង (Triage) និងការត្រួតពិនិត្យរកអ្នកជំងឺដែលសង្ស័យ (Screening)។ អនុវត្តការប្រុងប្រយ័ត្នស្តង់ដារ និង ការប្រុងប្រយ័ត្នបន្ថែមលើការដាក់នៅដាច់ដោយឡែក សម្រាប់ករណីសង្ស័យ និងករណី ជំងឺកូវីដ-១៩ (ដែលមានការបញ្ជាក់ពីមន្ទីរពិសោធន៍) ។ ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន (PPE) សមស្របដោយបុគ្គលិកថៃទាំសុខភាព និងអ្នកជំងឺ។ អនុវត្តការលាងសម្អាត និងការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ លើសពីនេះ បុគ្គលិកដែលមិនស្រួលខ្លួន ឬមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើមមិនត្រូវមកធ្វើការទេ។

៤- ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន (PPE)

- គោលការណែនាំខាងក្រោម បង្ហាញពី<u>ស្តង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់ការពារខ្លួនត្រឹមត្រូវ</u> ដោយផ្អែកលើអនុសាសន៍របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក។
- ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃហានិភ័យជាមុន រួមមានហានិភ័យនៃការប៉ះពាល់ និងទំហំនៃការប៉ះពាល់ឈាម សរីរៈរាវ ដំណក់តូចៗតាមផ្លូវដង្ហើម ឬតាមការរលាត់ស្បែក មុនពេលអនុវត្តសកម្មភាពថៃទាំនីមួយៗ ដើម្បីធានាសុវត្ថិភាពបុគ្គលិក និងបង្កើនប្រសិទ្ធិភាពនៃការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន។
- សម្រាប់សេចក្តីសង្ខេបស្តីពីការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន ត្រឹមត្រូវ អាស្រ័យទៅតាម ទីកន្លែងបុគ្គលិក និងប្រភេទនៃសកម្មភាព សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ ១។

---

[1] Aerosol-generating procedures (AGP), រួមមានទម្រង់ការទាំងឡាយណាដែលបង្កើតឲ្យមានសាយភាយភាគល្អិតតូចៗហើរតាមខ្យល់ endotracheal intubation, airway suction, cardiopulmonary resuscitation, tracheostomy, nebulizer treatment, sputum induction, and bronchoscopy.

ក) មូលដ្ឋានសុខាភិបាល៖ មន្ទីរពេទ្យ និងមណ្ឌលសុខភាព

បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	• ការទទួល និងបែងចែកជំងឺដំបូង និងត្រួតពិនិត្យរកអ្នកសង្ស័យ (Screening) បើមិនពាក់ព័ន្ធនឹងការប៉ះពាល់អ្នកជំងឺផ្ទាល់ នោះមិនតម្រូវឱ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនឡើយ គ្រាន់តែត្រូវអនុវត្តការរក្សាគំលាតពីគ្នាយ៉ាងតិច ១ ម៉ែត្រ។ នៅពេលដែលការអនុវត្តនៃការរក្សាគំលាតពីគ្នាមិនអាចធ្វើបាន ត្រូវពាក់ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ។ • ការវាយតម្លៃវេជ្ជសាស្ត្រ ការបែងចែកអ្នកជំងឺ ការជ្រើសរើសអ្នកជំងឺលើកទីពីរនៅក្នុងបន្ទប់ពិគ្រោះជំងឺ ជាមួយអ្នកជំងឺដែលមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម ត្រូវពាក់ ម៉ាស់វះកាត់ ស្រោមដៃ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ និងអាវបំពង់ (Gown)។ • ការថែទាំដោយផ្ទាល់ទៅលើអ្នកជំងឺដែលសង្ស័យនិង អ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ដែលមានការបញ្ជាក់ពីមន្ទីរពិសោធន៍ ត្រូវពាក់ស្រោមដៃ ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ និងអាវបំពង់។ សម្រាប់សកម្មភាពទាំងឡាយណា ដែលអាចបង្កើតឲ្យមានការសាយភាយភាគល្អិតតូចៗតាមខ្យល់ (ឧ សកម្មភាពសង្គ្រោះបន្ទាន់មួយចំនួន ដូចជាការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយដង្ហើមជាដើម) ត្រូវពាក់បន្ថែម ម៉ាស់ N95 និង អាវអៀមមិនជ្រាបទឹក។ • ការប្រមូលសំណាកពីផ្លូវដង្ហើមសម្រាប់មន្ទីរពិសោធន៍ ត្រូវពាក់ស្រោមដៃ ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ និងអាវបំពង់។ សម្រាប់ការប្រមូលសំណាកនៃផ្លូវដង្ហើមដោយប្រើនីតិវិធីណាដែលអាចបង្កើតឲ្យមានការសាយភាយភាគល្អិតតូចៗតាមខ្យល់ ត្រូវពាក់បន្ថែមម៉ាស់ N95 និង អាវអៀម។
បុគ្គលិកអនាម័យ	• នៅពេលលាងសម្អាតបន្ទប់ពិគ្រោះជំងឺក្រៅ និងបន្ទប់ជំងឺសម្រាកពេទ្យ ត្រូវពាក់ស្រោមដៃក្រាស់ ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ អាវបំពង់ ស្បែកជើងកវែង ឬស្បែកជើងបិទជិត។
បុគ្គលិកផ្សេងទៀត (រដ្ឋបាលសន្តិសុខ)	• ការងាររដ្ឋបាល និងសន្តិសុខ ដែលមិនពាក់ព័ន្ធនឹងការប៉ះពាល់អ្នកជំងឺផ្ទាល់ មិនតម្រូវឱ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនឡើយ តែត្រូវអនុវត្តការរក្សាគំលាតពីគ្នាយ៉ាងតិច ១ ម៉ែត្រ។
អ្នកជំងឺ	• អ្នកជំងឺទាំងអស់ ដែលចូលក្នុងមូលដ្ឋានព្យាបាល និងថែទាំសុខភាពមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម ត្រូវតែពាក់ម៉ាស់វះកាត់។

ខ) មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ៖ រថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ ឬរថយន្តដឹកអ្នកជំងឺ

បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	• ការដឹកអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ត្រូវពាក់ស្រោមដៃ ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ និងអាវបំពង់។
អ្នកបើកបរ	• ពេលបើកបរបញ្ជូនអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាលមួយ ទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលមួយទៀត មិនតម្រូវឱ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនឡើយ បើកន្លែងអ្នកបើកបរខណ្ឌដាច់ពីអ្នកជំងឺ តែត្រូវអនុវត្តការរក្សាគំលាតពីគ្នាយ៉ាងតិច ១ ម៉ែត្រ។ • ត្រូវពាក់ម៉ាស់វះកាត់ បើពេលបើកបរ ហើយបើកន្លែងអ្នកបើកបរ មិនខណ្ឌដាច់ពីអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩។ • នៅពេលជួយលើកដាក់អ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវពាក់ស្រោមដៃ ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ និងអាវបំពង់
បុគ្គលិកអនាម័យ	• នៅពេលលាងសម្អាតរថយន្តបញ្ជូនជំងឺ ត្រូវពាក់ស្រោមដៃក្រាស់ ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ អាវបំពង់ ស្បែកជើងកវែង ឬស្បែកជើងបិទជិត។
អ្នកជំងឺ	• គ្រប់អ្នកជំងឺមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម ត្រូវតែពាក់ម៉ាស់វះកាត់។

គ) នៅសហគមន៍ និងផ្ទះ

ក្រុមឆ្លើយតបបន្ទាន់	• ការសម្ភាសន៍ដោយផ្ទាល់ជាមួយអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺ កូវីដ-១៩ ត្រូវតែពាក់ម៉ាស់វះកាត់ និងត្រូវអនុវត្តការរក្សាគំលាតពីគ្នាយ៉ាងតិច១ ម៉ែត្រ។ ការសម្ភាសន៍ ត្រូវធ្វើនៅខាងក្រៅផ្ទះ។ អ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវតែពាក់ម៉ាស់វះកាត់។ • ការសម្ភាសន៍ដោយផ្ទាល់ជាមួយអ្នកប៉ះពាល់អ្នកជំងឺកូវីដ- ១៩ ហើយមិនមានរោគសញ្ញា មិនតម្រូវឱ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនឡើយ តែត្រូវអនុវត្តការរក្សាគំលាតពីគ្នាយ៉ាងតិច ១ ម៉ែត្រ • ការប្រមូលសំណាកពីផ្លូវដង្ហើមសម្រាប់មន្ទីរពិសោធន៍ ត្រូវពាក់ស្រោមដៃ ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬក្បាំងការពារមុខ និងអាវបំពង់។
បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	• ការប៉ះពាល់ផ្ទាល់នឹងអ្នកជំងឺសង្ស័យ និងអ្នកជំងឺកូវីដ- ១៩ ត្រូវពាក់ស្រោមដៃ ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬក្បាំងការពារមុខនិងអាវបំពង់។

អ្នកមើលថែអ្នកជំងឺ	• ការមើលថែអ្នកជំងឺដែលសង្ស័យ និងអ្នកជំងឺបញ្ជាក់ជំងឺកូវីដ-១៩ ឬលាងសម្អាតលាមក ទឹកនោម ឬកាកសំណល់របស់អ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវពាក់ស្រោមដៃ ម៉ាស់វះកាត់ វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬក្បាំងការពារមុខ និងអាវអៀម ប្រសិនប្រឈមនឹងការខ្ទាតខ្ទាយ។ • ពេលចូលក្នុងបន្ទប់អ្នកជំងឺសង្ស័យ និងអ្នកជំងឺបញ្ជាក់ជំងឺកូវីដ-១៩ ប៉ុន្តែមិនផ្តល់ការថែទាំដោយផ្ទាល់ ត្រូវពាក់ម៉ាស់វះកាត់។
អ្នកជំងឺ	• គ្រប់អ្នកជំងឺមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើមត្រូវតែពាក់ម៉ាស់វះកាត់និងត្រូវអនុវត្តការរក្សាគំលាតពីគ្នាយ៉ាងតិច ១ ម៉ែត្រ។

ឃ) នៅមន្ទីរពិសោធន៍

អ្នកបច្ចេកទេសមន្ទីរពិសោធន៍	• ការធ្វើតេស្តរោគវិនិច្ឆ័យប្រើវិធីសាស្ត្រ ម៉ូលីគុល (រៀបចំធ្វើ RT-PCR) ត្រូវពាក់ស្រោមដៃ គម្របសក់ អាវបំពង់គ្របជិតមានដៃ (Coverall), គម្របស្បែកជើង និងវ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ។ ការវាយតម្លៃហានិភ័យអាចប្រាប់ឲ្យដឹងពីតម្រូវការប្រើសម្ភារៈការពារផ្លូវដង្ហើម (ឧទាហរណ៍ពាក់ម៉ាស់ N95) ។ • បុគ្គលិកមន្ទីរពិសោធន៍ត្រូវអនុវត្តតាមនីតិវិធីស្តង់ដារ និងបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលត្រឹមត្រូវពីជីវសុវត្ថិភាពកម្រិត២ និង ៣ (P2/P3)។ • អាចចូលមើលវីដេអូពីរបៀបនៃការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍សុវត្ថិភាពជីវសាស្ត្រកម្រិត២ https://bit.ly/2OqA5Be និង ៣ https://bit.ly/3h9H91D របស់វិទ្យាស្ថានជាតិសុខភាពសាធារណៈ

គំណត់ចំណាំបន្ថែម

- ប្រសិនបើអាវបំពង់មិនធន់នឹងការជ្រាបទឹក ហើយមានហានិភ័យ ដែលប្រឈមនឹងការប៉ះពាល់សរីរៈរាវ ក្នុងកំឡុងពេលធ្វើទម្រង់ការ នោះត្រូវពាក់អាវអៀមមិនជ្រាបទឹកដែរ។ នេះត្រូវតែផ្អែកលើការវាយតម្លៃហានិភ័យ។
- មិនត្រូវពាក់គម្របសក់ អាវបំពង់គ្របជិត (Coverall) ស្បែកជើងកៅស៊ូកវែង នៅពេលផ្តល់ការថែទាំដោយផ្ទាល់ដល់អ្នកជំងឺដែលសង្ស័យនិងបញ្ជាក់ជំងឺកូវីដ-១៩ទេ។
- មិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្រោមដៃតែ១គូចំពោះអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ពីអ្នកជំងឺម្នាក់ទៅម្នាក់ទៀតទេ។ ត្រូវធ្វើអនាម័យដៃរាល់ពេលដូរស្រោមដៃម្តងៗ។
- ការប្រើស្រោមដៃពីរជាន់មិនផ្តល់អនុសាសន៍ឡើយ លើកលែងតែពិធីសារវះកាត់ដែលប្រឈមខ្លាំងក្នុងការបែកធ្លាយ។

៥- របៀបពាក់ និងដោះឧបករណ៍ការពារខ្លួន (PPE)

៥១.- នីតិវិធីសម្រាប់ពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន

1. ធ្វើការវាយតម្លៃហានិភ័យជាមុន រួមមានការប៉ះពាល់ និងទំហំនៃការប៉ះពាល់ឈាម សរីរៈរាវ ដំណក់តូចៗតាមផ្លូវដង្ហើម ឬតាមការរលាត់ស្បែក មុនពេលអនុវត្តសកម្មភាពថៃទាំនីមួយៗ។ ជ្រើសរើសឧបករណ៍ការពារខ្លួន ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការវាយតំលៃនេះ។
2. លាងដៃរបស់អ្នកជាមួយសាប៊ូ និងទឹក (៤០-៦០ វិនាទី) ឬអាល់កុល (២០-៣០ វិនាទី) មុនពេលពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន។
3. ពាក់អាវបំពង់
4. ពាក់ម៉ាស់វះកាត់ ការប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះមេរោគឆ្លងតាមរយៈការប៉ះពាល់នឹងដំណត់តូចៗ។ ពាក់ម៉ាស់ N95 សម្រាប់សកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលបង្កើតឲ្យមានការសាយភាយភាគល្អិតតូចៗតាមខ្យល់។
5. ពាក់វ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ។
6. ពាក់ស្រោមដៃ ត្រូវធានាថាស្រោមដៃត្រូវបានពាក់ស្រោបពីលើដៃអាវបំពង់។

៥.២- នីតិវិធីសម្រាប់ដោះឧបករណ៍ការពារខ្លួន

1. ដោះស្រោមដៃ និងធ្វើអនាម័យដៃ
2. ដោះអាវបំពង់ ត្រូវធានាដោះចេញដោយប្រុងប្រយ័ត្នកុំឲ្យខ្ទាតរបស់ផ្សេងទៀតចេញពីអាវបំពង់ និងធ្វើអនាម័យដៃ
3. ដោះវ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬក្បាំងការពារមុខ និងធ្វើអនាម័យដៃ
4. ដោះម៉ាស់
5. លាងដៃរបស់អ្នកជាមួយសាប៊ូនិងទឹក (៤០-៦០ វិនាទី) ឬអាល់កុល (២០-៣០ វិនាទី) ម្តងទៀត។

❖ **កំណត់ចំណាំបន្ថែម**

- ពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន ដែលល្មមត្រូវនឹងខ្លួន ដើម្បីធានាថាម៉ាស់ និងវ៉ែនតារបស់អ្នកមិនរអិល
- ហាមប៉ះមុខរបស់អ្នក ក្នុងពេលពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន
- មិនត្រូវពាក់ម៉ាស់ ប្រសិនបើវាខូច មានសំណើម ឬអ្នកបានប៉ះវាដោយដៃមិនស្អាត
- មិនត្រូវប្រើឡើងវិញនូវឧបករណ៍ការពារខ្លួន ដែលបានបោះចោលហើយ
- លាងសម្អាត និងរម្ងាប់មេរោគឧបករណ៍ការពារខ្លួនណា ដែលអាចប្រើឡើងវិញបាន
- មិនមានភ័ស្តុតាង ដែលអាចទុកចិត្តបានស្តីពីការបាញ់សារធាតុសម្លាប់មេរោគ នៅឧបករណ៍ការពារខ្លួន បន្ទាប់ពីប្រើប្រាស់រួចនោះឡើយ

៦- ការប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការដាក់នៅដាច់ដោយឡែក

- ការប្រុងប្រយ័ត្ន ត្រូវបានណែនាំដូចខាងក្រោម៖

ករណីសង្ស័យ / បញ្ជាក់ជំងឺកូវីដ-១៩	ប្រុងប្រយ័ត្នជាស្តង់ដារ + ប៉ះពាល់ + ដំណក់តូចៗ (Standard + Contact + Droplet)
ករណីសង្ស័យ / បញ្ជាក់ជំងឺកូវីដ-១៩ អំឡុងពេលធ្វើ aerosol generating procedure[1]	ប្រុងប្រយ័ត្នជាស្តង់ដារ + ប៉ះពាល់ + ឆ្លងតាមខ្យល់+ ការពារភ្នែក (Standard + Contact + Airborne) + eye protection

- ករណីសង្ស័យ ឬ អ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវតែដាក់នៅក្នុងបន្ទប់ដាច់ដោយឡែកដែលមានខ្យល់ចេញចូលគ្រប់គ្រាន់ ប្រសិនបើអាច។
- នៅពេលដែលមិនមានបន្ទប់ដាច់ដោយឡែក សម្រាប់ម្នាក់ៗ អ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ អាចត្រូវដាក់ក្នុងបន្ទប់រួមគ្នា។
- កុំដាក់ករណីសង្ស័យជំងឺកូវីដ-១៩ និង ករណីជំងឺកូវីដ-១៩ (ដែលមានការបញ្ជាក់ពីមន្ទីរពិសោធន៍) ក្នុងបន្ទប់រួមគ្នា។
- រៀបចំដាក់គ្រែឲ្យមានគំលាតយ៉ាងតិច ១ម៉ែត្រពីគ្នា។
- ក្នុងករណីដែលអាចធ្វើទៅបាន សូមចាត់តាំងបុគ្គលិកថែទាំបំរុងសម្រាប់តែអ្នកដែលមានជំងឺកូវីដ ១៩ ប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការចម្លងមេរោគ។
- ប្រើឧបករណ៍ ដែលអាចប្រើម្តងហើយចោល ឬឧបករណ៍ ដែលបានបម្រុងសម្រាប់តែជំងឺកូវីដ-១៩ (ឧទាហរណ៍ ប្រដាប់ស្ទង់កំដៅ ប្រដាប់វាស់សម្ពាធឈាម ស្តេតូស្កុប)។
- ប្រសិនបើបរិក្ខារចាំបាច់ណាត្រូវប្រើប្រាស់ ពីអ្នកជំងឺម្នាក់ទៅម្នាក់ទៀត ត្រូវលាងសម្អាត និងរម្ងាប់មេរោគជាមួយអេទីលអាល់កុល៧០%សិនមុននឹងប្រើសម្រាប់អ្នកជំងឺបន្ទាប់។
- ប្រើឧបករណ៍កាំរស្មីអ៊ិចចល័ត និងឧបករណ៍ធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យសំខាន់ៗផ្សេងទៀត ដែលបម្រុងសម្រាប់តែអ្នកជំងឺកូវីដ ១៩ ។ ប្រសិនបើចាំបាច់តម្រូវឲ្យបញ្ជូនអ្នកជំងឺ ត្រូវប្រើផ្លូវបញ្ជូនដែលបានកំណត់ជាមុន ហើយឱ្យអ្នកជំងឺពាក់ម៉ាស់វះកាត់។
- សកម្មភាពទាំងឡាយណា ដែលបង្កើតឲ្យមានការសាយភាយភាគល្អិតតូចៗតាមខ្យល់ (Aerosol generating procedures) ត្រូវធ្វើនៅក្នុងបន្ទប់ដែលមានខ្យល់ចេញចូលគ្រប់គ្រាន់ ប្រើខ្យល់ចេញចូលតាមធម្មជាតិដែលមានលំហូរខ្យល់យ៉ាងតិច ១៥០លីត្រក្នុង១ វិនាទី សម្រាប់មនុស្សម្នាក់។ ចំនួនមនុស្សនៅក្នុងបន្ទប់ ត្រូវតែកំណត់ត្រឹមចំនួនអប្បបរមា ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការថែទាំព្យាបាល។

៧- លំហូរអ្នកជំងឺ

សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធទី២ សម្រាប់គំនូរបំព្រួញនៃការជ្រើសរើស បែងចែក និងលំហូរអ្នកជំងឺជំងឺកូវីដ-១៩

ក) ការត្រួតពិនិត្យជំងឺដំបូង

- ការត្រួតពិនិត្យជំងឺដំបូងដើម្បីរកអ្នកសង្ស័យត្រូវធ្វើឡើងនៅច្រកចូលនៃមូលដ្ឋានសុខាភិបាល និងងត្រូវធ្វើឡើងដោយឡែកពីផ្នែកពិនិត្យជំងឺក្រៅ

- គោលបំណងនៃការត្រួតពិនិត្យជំងឺដំបូងគឺដើម្បីការពារករណីកូវីដ-១៩ ដែលអាចកើតឡើង កុំឲ្យឆ្លងទៅកន្លែងផ្តល់សេវាធម្មតាផ្សេងទៀត ដូចជា ផ្នែកពិនិត្យជំងឺក្រៅ ផ្នែកសម្ភព និងផ្នែកវះកាត់ ។ល។
- គ្រប់បុគ្គលដែលចូលទៅក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ត្រូវបានជ្រើសរើសតាមរយៈការវាស់កម្តៅ ដោយប្រើឧបករណ៍ស្ទង់កម្តៅដែលមិនប៉ះផ្ទាល់ (Infrared Thermometer) រួចសួរសំណួរដូចខាងក្រោម៖
    - ក្តៅខ្លួនយ៉ាងតិច ៣៧.៥ អង្សាសេ ឬ
    - ក្អក ឬ
    - ហៀរសំបោរ ឬ
    - ឈឺបំពង់ក ឬ
    - ពិបាកដកដង្ហើម
    - អ្នកគ្មានរោគសញ្ញា តែបានប៉ះពាល់អ្នកជំងឺកូវីដ-១៩

(យោងតាមនិយមន័យករណីសង្ស័យជំងឺកូវីដ-១៩របស់ក្រសួងសុខាភិបាលចុះថ្ងៃទី១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០)

- ប្រសិនបើមានរោគសញ្ញាខាងលើណាមួយ បុគ្គលនោះនឹងត្រូវចាត់ទុកជា អ្នកសង្ស័យជំងឺកូវីដ-១៩ និងត្រូវបានផ្តល់ជូនម៉ាស់វះកាត់ រួចបញ្ជូនទៅកាន់កន្លែងរង់ចាំសម្រាប់អ្នកសង្ស័យជំងឺកូវីដ-១៩ ដើម្បីវាយតម្លៃបន្ថែមដោយក្រុមអ្នកជំនាញ។ ត្រូវរក្សាគម្លាតយ៉ាងតិច ១ម៉ែត្រពីអ្នកជំងឺសង្ស័យ។
- ប្រសិនបើពុំមានរោគសញ្ញាណាមួយខាងលើទេ បុគ្គលនោះអាចចូលទៅកាន់ផ្នែកពិនិត្យជំងឺក្រៅ ឬផ្នែកសម្រាកពេទ្យ។

ខ) ការពិគ្រោះជំងឺ

- ជំហាននៃការពិគ្រោះជំងឺ រួមមាន៖ ការទទួលនិងបែងចែកជំងឺដោយមានការវាយតម្លៃច្បាស់លាស់ (Acuity-based triage) និង ការត្រួតពិនិត្យជំងឺដើម្បីស្វែងរកអ្នកសង្ស័យលើកទី២ (Second screening)

ការទទួលនិងបែងចែកជំងឺដោយមានការវាយតម្លៃច្បាស់លាស់	• គឺជាវិធីសាស្រ្តស្តង់ដារសម្រាប់បែងចែកអ្នកជំងឺនៅក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល • ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់កំណត់ អ្នកជំងឺដែលត្រូវការយកចិត្តទុកដាក់ផ្នែកវេជ្ជសាស្រ្តភ្លាម និងអ្នកជំងឺដែលអាចរង់ចាំបានដោយមានសុវត្ថិភាព ឬអ្នកជំងឺដែលអាចបញ្ជូនទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលមានសមត្ថភាពខ្ពស់ជាង ដោយយោងទៅតាមស្ថានភាពជំងឺរបស់គាត់។ • អ្នកជំងឺដែលមានរោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរ ត្រូវបញ្ជូនទៅផ្នែកថែទាំជំងឺធ្ងន់ធ្ងរជាបន្ទាន់ និងយកសំណាកផ្លូវដង្ហើមធ្វើតេស្តនៅមន្ទីរពិសោធន៍ និងចាត់ទុកជាជំងឺសង្ស័យ រហូតដល់មានការបញ្ជាក់លទ្ធផលពីមន្ទីរពិសោធន៍។

ការត្រួតពិនិត្យជំងឺដើម្បីស្វែងរកអ្នកសង្ស័យលើកទី២	• សម្រាប់អ្នកជំងឺ ដែលមានរោគសញ្ញាស្រាល ឬមធ្យម ការត្រួតពិនិត្យជំងឺដើម្បីស្វែងរកអ្នកសង្ស័យលើកទី២ ត្រូវធ្វើឡើងដោយសួរសំណួរដូចខាងក្រោម៖ - ការធ្វើដំណើរពីខេត្តមួយទៅខេត្តមួយ ឬក្រៅប្រទេសកម្ពុជាក្នុងរយៈពេល ១៤ ថ្ងៃចុងក្រោយ - ការប៉ះពាល់នឹងនរណាម្នាក់ ដែលបានធ្វើដំណើរទៅក្រៅប្រទេសកម្ពុជារយៈពេល ១៤ ថ្ងៃចុងក្រោយ - ការប៉ះពាល់ជាមួយអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ដែលមានការបញ្ជាក់ពីមន្ទីរពិសោធន៍ ក្នុងរយៈពេល ១៤ ថ្ងៃចុងក្រោយ - បុគ្គលិកសុខាភិបាល • ប្រសិនបើមានរោគសញ្ញាណាមួយខាងលើ ត្រូវប្រមូលសំណាកសម្រាប់មន្ទីរពិសោធន៍ ហើយត្រូវដាក់អ្នកជំងឺឲ្យនៅដាច់ដោយឡែកនៅកន្លែងដែលបានកំណត់កំឡុងពេលរង់ចាំលទ្ធផល។ • ប្រសិនបើគ្មានរោគសញ្ញាណាមួយខាងលើទេ អ្នកជំងឺអាចអនុញ្ញាតឲ្យត្រឡប់ទៅផ្ទះ ដើម្បីដាក់ខ្លួនឲ្យនៅដាច់ដោយឡែក។ ទាំងនេះ ត្រូវផ្អែកទៅលើការវាយតម្លៃវេជ្ជសាស្ត្រ ។

គ) ការសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ

- ប្រសិនបើ**អ្នកជំងឺមានតេស្តវិជ្ជមាន** គាត់ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាករណីជំងឺកូវីដ-១៩ដែលមានការបញ្ជាក់ពីមន្ទីរពិសោធន៍ ហើយត្រូវបានដាក់ឲ្យសម្រាករួមគ្នាក្នុងបន្ទប់ជាមួយអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ដែលមានការបញ្ជាក់ពីមន្ទីរពិសោធន៍ផ្សេងទៀត។ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានជូនទៅនាយកដ្ឋានប្រយុទ្ធនឹងជំងឺឆ្លងរបស់ក្រសួងសុខាភិបាលជាបន្ទាន់។
- ប្រសិនបើអ្នកជំងឺមានតេស្តអវិជ្ជមាន គាត់ត្រូវបានចាត់ថាជាករណី**មិនមែន**ជំងឺកូវីដ-១៩ ហើយអាចត្រឡប់ទៅផ្ទះ ដើម្បីដាក់ខ្លួនឯងឲ្យនៅដាច់ដោយឡែក ជាមួយនិងការជួយគាំទ្រដោយផ្តល់ឯកសារអប់រំសុខភាព។

៨- ការគ្រប់គ្រង និងការវាយតម្លៃពីហានិភ័យរបស់បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព

- បុគ្គលិកថែទាំសុខភាពដែលផ្តល់ការថែទាំដោយផ្ទាល់ដល់អ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវតាមដានអាការៈរោគសញ្ញាដោយខ្លួនឯង (ឧទាហរណ៍ គ្រុនក្តៅ ក្អក ហៀរសំបោរ ដង្ហើមខ្លី) និងធ្វើការវាយតម្លៃពីហានិភ័យ ប្រសិនបើគាត់មានទាក់ទងនិងការប្រឈមនឹងវីរុស។
- មូលដ្ឋានសុខាភិបាលអាចប្រើឧបករណ៍វាយតម្លៃពីហានិភ័យទាក់ទងនឹងជំងឺកូវីដ-១៩របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក សម្រាប់បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព ដើម្បីវាយតម្លៃកម្រិតហានិភ័យ។

ប្រសិនបើបុគ្គលិកថែទាំសុខភាពត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការប្រឈមហានិភ័យខ្ពស់៖

សកម្មភាពដែលបុគ្គលិកសុខាភិបាលត្រូវធ្វើ	សកម្មភាពដែលមូលដ្ឋានសុខាភិបាលត្រូវធ្វើ
• បញ្ឈប់រាល់សកម្មភាពទាក់ទងជាមួយអ្នកជំងឺក្នុងរយៈពេល១៤ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានប៉ះពាល់ជាមួយអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ • ធ្វើចត្តាឡីស័ករយៈពេល១៤ថ្ងៃ នៅក្នុងកន្លែងដែលបានរៀបចំទុក • ត្រូវធ្វើតេស្តវីរុសកូវីដ-១៩	• ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលឡើងវិញពីការបង្ការ និងទប់ស្កាត់ការចម្លងរោគសម្រាប់បុគ្គលិកក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល រួមមានស្តង់ដា និងការប្រុងប្រយ័ត្នដាក់ដាច់ដោយឡែក និងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ • ផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកចិត្តសាស្ត្រសង្គមដល់បុគ្គលិកសុខាភិបាល ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើចត្តាឡីស័ក ឬ អំឡុងពេលឈឺ ប្រសិនបើគាត់ក្លាយជាអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩។ • ផ្តល់ការទូទាត់ជូនបុគ្គលិកសុខាភិបាលសម្រាប់រយៈពេលធ្វើចត្តាឡីស័ក ឬ ឈឺ (ប្រសិនបើមិនមានក្នុងប្រាក់បៀវត្សប្រចាំខែ) ឬបន្តកិច្ចសន្យាសម្រាប់រយៈពេលធ្វើចត្តាឡីស័ក ឬមានជំងឺ។

ប្រសិនបើបុគ្គលិកថែទាំសុខភាពត្រូវបានចាត់ទុកថាមានហានិភ័យទាប៖

សកម្មភាពដែលបុគ្គលិកសុខាភិបាលត្រូវធ្វើ	សកម្មភាពដែលមូលដ្ឋានសុខាភិបាលត្រូវធ្វើ
• កត់ត្រាសម្រាប់ ១៤ ថ្ងៃ ពីថ្ងៃបានប៉ះពាល់ចុងក្រោយជាមួយអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩: សីតុណ្ហភាពរបស់អ្នក និងប្រសិនបើអ្នកមានក្អក ហៀរសំបោរ ឬដកដង្ហើមហត់ • ទាក់ទងទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ប្រសិនបើអ្នកមានកើតនូវរោគសញ្ញា ដែលអាចសន្និតថាជាជំងឺកូវីដ-១៩	• ពង្រឹងការប្រុងប្រយ័ត្នស្តង់ដា និងការប្រុងប្រយ័ត្នលើការដាក់ដាច់ដោយឡែក និងការប្រើឧបករណ៍ការពារខ្លួនត្រឹមត្រូវ ដល់បុគ្គលិកក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាលទាំងអស់

៩- ការអនុវត្តន៍ការលាងសម្អាត

- លាងសម្អាតសម្ភារៈដោយប្រើសាប៊ូ និងទឹក គ្រាន់តែជាការជម្រះសារធាតុផ្សេងៗ (ឧទាហរណ៍ ធូលីដី ឈាម ទឹកមាត់ ទឹករំអិល សំបោ ទឹកភ្នែក។ ល។) ប៉ុន្តែវាមិនមែនជាការសម្លាប់វីរុសដែលបង្កជំងឺកូវីដ-១៩ ទេ។
- ការប្រើសារធាតុរម្ងាប់មេរោគគឺជាការចាំបាច់ ដើម្បីកម្ចាត់វីរុសដែលបង្កអោយមានជំងឺកូវីដ-១៩។

- សារធាតុរម្ងាប់មេរោគដែលមានប្រសិទ្ធិភាពប្រឆាំងនឹងជំងឺកូវីដ-១៩ រួមមាន៖

70% ethyl alcohol	ដើម្បីរម្ងាប់មេរោគនៅកន្លែងឬរបស់តូចៗមុននិងក្រោយប្រើប្រាស់ដូចជាសម្ភារៈដែលអាចប្រើឡើងវិញបាន (ឧទាហរណ៍ ទែម៉ូម៉ែត្រ ស្តេតូស្កុប)
Sodium hypochlorite (bleach) at 0.5%	ដើម្បីរម្ងាប់មេរោគលើតំបន់ដែលមានប្រឡាក់ឈាម និងសារធាតុរាវ
Sodium hypochlorite at 0.1%	ដើម្បីរម្ងាប់មេរោគលើផ្ទៃនិងឧបករណ៍វេជ្ជសាស្ត្រ
Chlorine at 0.5%	ដើម្បីរម្ងាប់មេរោគលើផ្ទៃការូ
Chlorine at 0.05%	ដើម្បីរម្ងាប់មេរោគលើវ៉ែនតា របាំងការពារមុខ ឬវ៉ែនតាសុវត្ថិភាព (*សម្អាតមុនជាមួយសាប៊ូនិងទឹក បន្ទាប់មកត្រាំក្នុង ក្លរីនក្នុងអត្រា ០.០៥%)

- ត្រូវពាក់ របាំងមុខ វ៉ែនតា អាវបំពង់ និងស្រោមដៃកវែងក្រាស់ នៅពេលលាយក្លរីន ព្រោះក្លរីនអាចបណ្តាលឱ្យរលាកប្រព័ន្ធដង្ហើម និងស្បែក។
- ត្រូវសម្អាតបន្ទប់ យ៉ាងហោចណាស់ម្តងក្នុងមួយថ្ងៃ។ ត្រូវតែធ្វើការសម្អាតចុងក្រោយ នៅពេលដែលអ្នកជំងឺចេញពីមន្ទីរពេទ្យ។
- សម្អាតញឹកញាប់កន្លែង ដែលប៉ះពាល់ច្រើន ដូចជា ដៃទ្វារ និងកៅអីបង់
- គោលការណ៍គ្រឹះនៃការលាងសម្អាត និងរម្ងាប់មេរោគត្រូវអនុវត្តទៅគ្រប់ផ្នែកថែទាំអ្នកជំងឺ។
- ត្រូវប្រាកដជានិច្ចថា បានសម្អាតឧបករណ៍ថែទាំអ្នកជំងឺ នៅក្រោយពេលប្រើប្រាស់ម្តងៗ។
- សូមផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈសម្អាតអោយបានគ្រាប់គ្រាន់ នៅក្នុងកន្លែងដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ (ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងបន្ទប់ដាច់ដោយឡែក បន្ទប់សម្រាល និងបន្ទប់វះកាត់)។
- ការផ្គត់ផ្គង់សម្ភារសម្អាតសម្រាប់បន្ទប់ដាច់ដោយឡែក ត្រូវរក្សាទុកសម្រាប់ប្រើប្រាស់តែនៅក្នុងបន្ទប់នោះ។
- ត្រូវសម្អាតពីតំបន់ស្អាតបំផុតទៅតំបន់ដែលកខ្វក់បំផុត។
- សម្អាតពីតំបន់ខ្ពស់ទៅតំបន់ទាប និងពីខាងក្រៅទៅផ្នែកខាងក្នុង។
- សម្អាតបន្ទប់ដាច់ដោយឡែកក្រោយគេ។
- ប្រើក្រណាត់ជូតសើម ដើម្បីសម្អាតធូលីដី
- ប្រើប្រព័ន្ធដាក់ធុង ៣ សម្រាប់សម្អាត និងរម្ងាប់មេរោគដូចខាងក្រោម៖
  1. ការលាងសម្អាត (ទឹក និង សាប៊ូ ឬdetergent)
  2. លាងជម្រះ ប្រើតែទឹកប៉ុណ្ណោះ
  3. រម្ងាប់មេរោគដោយប្រើ (Sodium hypochlorite at 0.5% or chlorine 0.5%)
- ទឹកសម្រាប់លាងសម្អាតត្រូវតែជាទឹកស្អាត។

- មានប្រទេសខ្លះដូចជាចិន ថៃ និងវៀតណាម បានប្រប់ប្រាស់សារធាតុបាញ់រម្ងាប់មេរោគនៅក្នុងខ្យល់ឡើយនៅតាមទីធ្លាសាធារណៈ។ ប៉ុន្តែមិនមានភស្តុតាងដែលបង្ហាញថាការប្រើប្រាស់សារធាតុបាញ់រម្ងាប់មេរោគនៅក្នុងខ្យល់ឡើយមានប្រសិទ្ធភាព។ វីរុសដែលបង្កឱ្យមានជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវបានចម្លងពីមនុស្សទៅមនុស្សតាមរយៈដំណក់តូចៗ ពីផ្លូវដង្ហើម និងការប៉ះពាល់ជាមួយមនុស្សឈឺ ឬផ្ទៃវត្ថុដែលមានមេរោគ។ ការឆ្លងតាមខ្យល់អាចមានលទ្ធភាពក្នុងកាលៈទេសៈជាក់លាក់ដូចជា ទម្រង់ការទាំងឡាយណា ដែលបង្កើតឲ្យមានការសាយភាយភាគតូចៗតាមខ្យល់ (Aerosol generating procedures)។

ក) ការសម្អាតរថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងយានយន្តបញ្ជូនអ្នកជំងឺ

- បន្ទាប់ពីបញ្ជូនអ្នកជំងឺរួច សូមទុកទ្វារយានយន្តនៅចំហររយៈពេល១៥ ទៅ ២០នាទី ដើម្បីឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរខ្យល់គ្រប់គ្រាន់មុនពេលត្រឡប់មកវិញ។
- រយៈពេលក្នុងការផ្ទេរអ្នកជំងឺ និងការបំពេញឯកសារផ្សេងៗគួរតែមានពេលគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបំលាស់ប្តូរខ្យល់ក្នុងរថយន្ត។
- ប្រើការប្រុងប្រយ័ត្នជាស្តង់ដារបស់មន្ទីរពេទ្យ សូមលាងសម្អាតរថយន្តសង្គ្រោះជាមុន បន្ទាប់មកសម្លាប់មេរោគតាមក្រោយ។
- ទ្វារគួរតែបើកនៅពេលលាងសម្អាតយានយន្ត។

ខ) ការសម្អាតកម្រាលគ្រែ ស្រោមខ្នើយ ឯកសណ្ឋានបុគ្គលិក និងសម្លៀកបំពាក់អ្នកជំងឺ

- កម្រាលកំណាត់ ដែលប្រឡាក់ត្រូវដាក់ក្នុងថង់ ឬធុងមិនលិចធ្លាយ ដែលមានផ្លាកសញ្ញាច្បាស់លាស់។
- គួរប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនបោកគក់ដោយប្រើទឹកក្តៅនៅសីតុណ្ហភាព ៦០-៩០ អង្សាសេ និងសាប៊ូ។ ការបោកគក់អាចត្រូវបានសម្ងួតដោយយោងទៅតាមនីតិវិធីដែលធ្លាប់ធ្វើ។
- ប្រសិនបើមិនមានម៉ាស៊ីនបោកគក់ ត្រូវត្រាំកម្រាលកំណាត់ ក្នុងទឹកក្តៅ និងសាប៊ូក្នុងធុងធំដោយប្រើកំណាត់ឈើ ដើម្បីកូរដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីចៀសវាងកុំអោយខ្ទាត។ បន្ទាប់មកចាក់ទឹកចេញពីធុង ហើយត្រាំកម្រាលក្រណាត់ក្នុងក្លរីន ០.០៥% យ៉ាងតិច ៣០នាទី។ ចុងបញ្ចប់ការបោកគក់ត្រូវបានលាងជម្រះដោយទឹកស្អាតហើយហាលឱ្យស្ងួតដោយពន្លឺព្រះអាទិត្យ។
- ប្រសិនបើលាមក ឬទឹកនោមអ្នកជំងឺនៅលើផ្ទៃ (ដូចជាកម្រាលកំណាត់ ឬកម្រាលឥដ្ឋ) គួរប្រើក្រដាសជូតដើម្បីជូតប្រមូលលាមក ឬទឹកនោមទៅចោលភ្លាមៗនៅក្នុងបង្គន់។ ប្រសិនបើកន្សែងនោះសម្រាប់ប្រើតែម្តងយើងត្រូវចាត់ទុកវាជាកាកសំណល់ឆ្លងរោគ។ ប្រសិនបើកន្សែងអាចប្រើឡើងវិញបាន យើងត្រូវចាត់ទុកវាជាកម្រាលក្រណាត់ដែលប្រឡាក់។ បន្ទាប់មកត្រូវជូតសម្អាត និងសម្លាប់មេរោគ (ជាមួយក្លរីន ០.៥%) កន្លែងដែលប្រឡាក់។

១០- ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់វេជ្ជសាស្ត្រ

- រាល់កាកសំណល់វេជ្ជសាស្ត្រ ដែលមានក្នុងកំឡុងពេលនៃការថែទាំអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ ត្រូវតែអនុវត្តដូចគ្នាតាមនីតិវិធីប្រតិបត្តិស្តង់ដារនៃការចោលសំណល់ឆ្លងរោគនៃមេរោគរបេង និងមេរោគអេដស៍ (ឧទាហរណ៍ ប្រមូលដាក់ក្នុងធុង ឬថង់សម្រាប់សំណល់ឆ្លងរោគ ធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មសម្លាប់មេរោគ ឬដុតសំណល់ឆ្លងរោគរាល់ថ្ងៃនៅក្នុងឡបើអាចធ្វើទៅបាន បើមិនដូច្នេះទេត្រូវរម្ងាប់មេរោគដោយប្រើអូតូក្លាវ មុនពេលបញ្ជូនទៅមន្ទីរពេទ្យដែលមានឡដុតសម្រាម) ។
- ប្រសិនបើកាកសំណល់ត្រូវយកចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាល វាជាការសំខាន់ណាស់ដែលត្រូវយល់ដឹងថាតើកាកសំណល់នោះនឹងត្រូវគេធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មសម្លាប់មេរោគ និងកំទេចចោលនៅទីកន្លែងណា និង យ៉ាងដូចម្តេច។

ឧបសម្ព័ន្ធ ១. ឧបករណ៍ការពារខ្លួនសម្រាប់ជំងឺកូវីដ-១៩

យោងទៅតាមការទីកន្លែង បុគ្គលិក និងប្រភេទសកម្មភាព

ទីកន្លែង (Setting)	**ក្រុមគោលដៅ** (Target audience)	**សកម្មភាព** (Activity)	ស្រោមដៃ (Gloves)	ម៉ាស់វះកាត់	ម៉ាស់ N95	វ៉ែនតា ឬរបាំងការពារមុខ	អាវប៉ំពង់(Gown)	អាវអៀមធន់ទ្រាំទឹក	ស្បែកជើងកវែង ឬបិទជិត (Boots or closed shoes)
កន្លែងទទួលជំងឺដំបូង (Triage)	បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	ការត្រួតពិនិត្យជំងឺដំបូងដែល មិនទាក់ទងនឹងការថែទាំផ្ទាល់	មិនតម្រូវឲ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE ឡើយ តែត្រូវរក្សាគំលាតយ៉ាងហោច១ម៉ែត្រ។ បើមិនអាចរក្សាគម្លាតបាន សូមពាក់ម៉ាស់វះកាត់ និងវែនតាការពារ ឬរបាំងការពារ។						
	អ្នកជំងឺដែលមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម	រាល់អ្នកជំងឺ		X					
	អ្នកជំងឺដែលមិនមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម	រាល់អ្នកជំងឺ	មិនតម្រូវឲ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE ឡើយ						
បន្ទប់ពិគ្រោះជំងឺក្រៅ	បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	ពិនិត្យរាងកាយអ្នកជំងឺដែល មានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម	X	X		X	X		
		ពិនិត្យរាងកាយអ្នកជំងឺដែល មិនមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម	ការប្រុងប្រយ័ត្នជាស្តង់ដា និងវាយតម្លៃពីហានិភ័យ						
	អ្នកជំងឺដែលមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម	រាល់អ្នកជំងឺ		X					
	អ្នកជំងឺដែលមិនមានរោគសញ្ញាផ្លូវដង្ហើម		មិនតម្រូវឲ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE ឡើយ						
បន្ទប់អ្នកជំងឺ	បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	ការថែទាំអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩ផ្ទាល់	X	X		X	X		
		សកម្មភាពដែលបង្កើតឲ្យមានភាគល្អិតតូចៗតាមខ្យល់ (Aerosol generating procedures[1])**	X		X	X	X	X	
មន្ទីរពិសោធន៍	បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	ការយកសំណាកចេញពីផ្លូវ ដង្ហើម	X	X		X	X		

ទីកន្លែង (Setting)	**ក្រុមគោលដៅ** (Target audience)	**សកម្មភាព** (Activity)	ស្រោមដៃ (Gloves)	ម៉ាស់វះកាត់	ម៉ាស់ N95	វ៉ែនតា ឬរបាំងការពារមុខ	អាវបំពង់(Gown)	អាវអៀមមិនជ្រាបទឹក	ស្បែកជើងកវែង ឬបិទជិត (Boots or closed shoes)
		ការយកសំណាកចេញពីផ្លូវដង្ហើមដែលអាចបង្កើតឲ្យមានការសាយភាយភាគល្អិតតូចៗតាមខ្យល់	X		X	X	X	X	
កន្លែងរដ្ឋបាល	គ្រប់បុគ្គលិកទាំងអស់	ការងាររដ្ឋបាលដែលមិនទាក់ ទងនឹងការប៉ះពាល់ជាមួយអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩	មិនតម្រូវឲ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE ឡើយ						
គ្រប់ទីកន្លែង	បុគ្គលិកអនាម័យ	ចូលក្នុងបន្ទប់អ្នកជំងឺសង្ស័យ និងបញ្ជាក់ជំងឺកូវីដ-១៩	X*	X		X	X		X
មន្ទីរពិសោធន៍									
មន្ទីរពិសោធន៍	អ្នកបច្ចេកទេសមន្ទីរពិសោធន៍	តេស្ត Molecular ការកាន់និងរៀបចំសំណាកសម្រាប់ធ្វើ RT-PCR-testing	អនុវត្តទៅតាមសេចក្តីណែនាំសុវត្ថិភាពរបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោកស្តីពីជំងឺកូវីដ-១៩៖ ស្រោមដៃ អាវបំពង់ អាវអៀមដៃវែងដែលគ្របដៃជិត គម្របក្បាល (Coverall), គម្របស្បែកជើង និងវ៉ែនតាការពារភ្នែក ឬរបាំងការពារមុខ។ ហានិភ័យអាចប្រាប់ឲ្យដឹងពីការប្រើប្រាស់ម៉ាស់សម្រាប់ការពារផ្លូវដង្ហើម (e.g. N95 mask).						
មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ									
រថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ ឬរថយន្តដឹកអ្នកជំងឺ	បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	ដឹកអ្នកជំងឺសង្ស័យជំងឺកូវីដ-១៩ ទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល មួយទៀត	X	X		X	X		
	អ្នកបើកបរ	ពេលបើកបរ ហើយនិងកន្លែងអ្នកបើកបរខណ្ឌដាច់ពីអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ១៩	មិនតម្រូវឲ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនឡើយ តែរក្សាគំលាតយ៉ាងហោច១ម៉ែត្រ						

ទីកន្លែង (Setting)	ក្រុមគោលដៅ (Target audience)	សកម្មភាព (Activity)	ស្រោមដៃ (Gloves)	ម៉ាស់វះកាត់	ម៉ាស់ N95	វ៉ែនតា ឬរបាំងការពារមុខ	អាវបំពង់(Gown)	អាវអៀមមិនជ្រាបទឹក	ស្បែកជើងកវែង ឬបិទជិត (Boots or closed shoes)
		ពេលបើកបរ ហើយ និងកន្លែងអ្នកបើកបរ មិនខណ្ឌដាច់ពីអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩		X					
		នៅពេលជួយលើកដាក់អ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩	X	X		X	X		
	អ្នកជំងឺ	ដឹកទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលមួយផ្សេងទៀត		X					
	បុគ្គលិកអនាម័យ	សម្អាតបន្ទាប់/រវាងដឹកអ្នកជំងឺសង្ស័យកូវីដ-១៩	X*	X		X	X		X
នៅសហគមន៍ និងផ្ទះ									
សហគមន៍	**ក្រុមឆ្លើយតបបន្ទាន់**	សម្រាប់ការសម្ភាសន៍ដោយផ្ទាល់ជាមួយអ្នកជំងឺសង្ស័យឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩	ត្រូវតែពាក់ម៉ាស់វះកាត់ ត្រូវអនុវត្តរក្សាគំលាតពីគ្នាយ៉ាងតិច ១ ម៉ែត្រ						
		សម្រាប់ការសម្ភាសន៍ដោយផ្ទាល់ជាមួយអ្នកជំងឺដែល មិនមានរោគសញ្ញាបានប៉ះពាល់ជាមួយអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩	មិនតម្រូវឲ្យពាក់ឧបករណ៍ការពារខ្លួន PPE ឡើយ ត្រូវរក្សាគំលាតយ៉ាងហោច១ម៉ែត្រ						
		ការប្រមូលសំណាកពីផ្លូវដង្ហើម	X	X		X	X		
	បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព	ផ្តល់ការថែទាំផ្ទាល់ចំពោះអ្នកជំងឺសង្ស័យ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩	X	X		X	X		

ទីកន្លែង (Setting)	ក្រុមគោលដៅ (Target audience)	សកម្មភាព (Activity)	ស្រោមដៃ (Gloves)	ម៉ាស់វះកាត់	ម៉ាស់ N95	វ៉ែនតា ឬរបាំងការពារមុខ	អាវបំពង់(Gown)	អាវអៀមមិនជ្រាបទឹក	ស្បែកជើងកវែង ឬបិទជិត (Boots or closed shoes)
ផ្ទះ	អ្នកជំងឺដែលមានរោគ សញ្ញផ្លូវដង្ហើម	សកម្មភាពផ្សេងៗ		X					
	អ្នកមើលថែអ្នកជំងឺ	ចូលក្នុងបន្ទប់អ្នកជំងឺសង្ស័យនិងជំងឺកូវីដ-១៩ តែមិនធ្វើការថែទាំផ្ទាល់ទេ		X					
		ផ្តល់ការថែទាំផ្ទាល់ដល់អ្នកជំងឺសង្ស័យ និង ជំងឺកូវីដ-១៩ ឬពេលយកលាមកចាក់ចោល ឬទឹកនោមឬសំរាម	X	X				(ប្រសិនបើមានហានិភ័យនៃការខ្ទាតសរីរៈរាវ)	

*ស្រោមដៃក្រាស់

**ឧទាហរណ៍នៃទម្រង់ការទាំងឡាយណាដែលបង្កើតឲ្យមានសាយភាយភាគល្អិតតូចៗតាមខ្យល់ ដូចជាការស៊កបំពង់ខ្យល់ដើម្បីសប់ដង្ហើម (Tracheal intubation) ការសប់ដង្ហើមដោយដៃ (non-invasive ventilation) ការចោះបំពង់ខ្យល់ (tracheotomy) ការសង្កត់សង្គ្រោះផ្លូវដង្ហើមបេះដូង (cardiopulmonary resuscitation) ការស៊កឆ្លុះទងសួត (bronchoscopy)-

កំណត់សម្គាល់បន្ថែម៖

- តារាងទី១ តំណាងឲ្យស្តង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់ឧបករណ៍ការពារខ្លួនPPE ដោយពឹងផ្អែកលើអនុសាសន៍របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក។ ការវាយតម្លៃពីហានិភ័យ ត្រូវតែធ្វើមុនពេលចាប់ផ្តើមនិតិវិធីវេជ្ជសាស្ត្រ ថែទាំ មន្ទីរពិសោធន៍ ឬនិតិវិធីផ្សេងៗទៀត ដើម្បីឲ្យប្រាកដថាបុគ្គលិកទាំងអស់មានសុវត្ថភាព និងកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ដែលមិនសមស្រប។
- គម្របក្បាល អាវបំពង់គ្របទាំងមូល និងស្បែកជើងជ័រកវែង មិនចាំបាច់ទេនៅពេលដែលធ្វើការថែទាំផ្ទាល់ជាមួយអ្នកជំងឺសង្ស័យកូវីដ-១៩ ឬអ្នកជំងឺកូវីដ-១៩។

ឧបសម្ព័ន្ធ២. ការជ្រើសរើស និង បែងចែក ឬ ចរន្តអ្នកជំងឺ

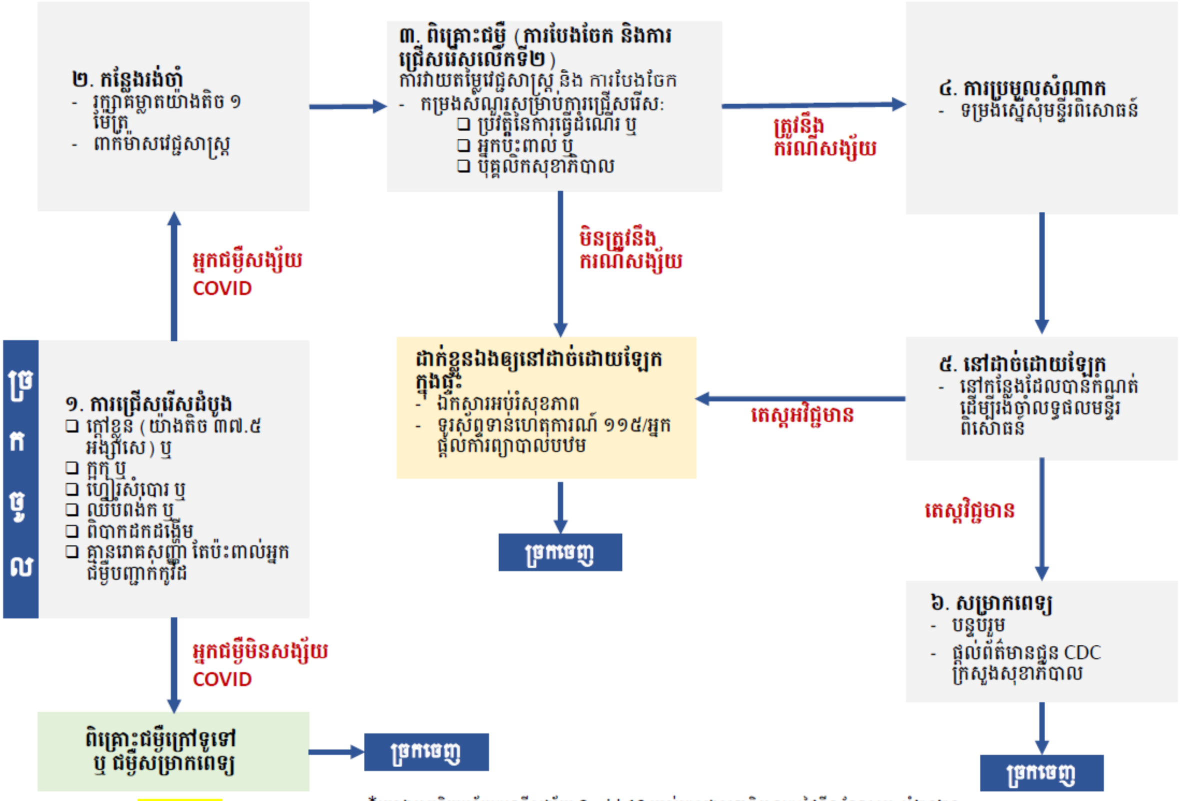

Version 1.0 (6 May 2020)

*យោងតាមនិយមន័យករណីសង្ស័យ Covid-19 របស់ក្រសួងសុខាភិបាលចុះថ្ងៃទី១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០